

как бытие именно человека, они конституируют его в этом качестве.

Новое здание принципиально иной культуры, идейной или идеалистической (интегральной), еще не построено, и человечество как бы зависло в этом переходном, промежуточном состоянии.

Если в этом ключе посмотреть на постмодернистский опыт культуры, то вряд ли его можно квалифицировать как попытку устранения ценностного перекоса. «Антипедагогика» постмодерна сводит воспитательный процесс к простой социализации человека на улице, в супермаркете, ресторане. «Зависание» продолжается.

Поворот к духу и обращение к духовности, по мысли Н.Бердяева – это противоположения обыденности, бессмысленности действительности. В этом смысле духовность возвышает человека над повседневностью, утилитарными потребностями и эгоистическими интересами и ценностями. Духовное саморазвитие, самосовершенствование отнюдь не отрицают значимости педагогического усилия. Чтобы стать интеллигентом в подлинном смысле слова, нужна духовность, воспитывающаяся в творческом познавательном труде и общении и прививающая нормы самоограничения, самодисциплины, ответственности и морали безотносительно к профессиональной специализации.

Высшая школа, чтобы оставаться такой, не должна потерять значение проводника духовной связи человека с культурным наследием. Но, наверное, непросто научить человека работать в режиме агента культуры.

Литература

1. Пищулин Н.П. Философия образования: законы, доктрина, принципы. -М., 2001; Общество и образование: вчера, сегодня, завтра. - М., 2002.
2. Куликовская А.В. Дидактика креативного автопознания человека и его знания // Что такое постнеклассическое знание. - М -Александров. 2007.
3. Тоффлер А. Шок будущего - М., 2001.
4. Морин Э.Образование для будущего: семь уроков прошлого // Alma mater.-2008.-№3.

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЛАБОРАТОРНОГО ПРАКТИКУМУ СТУДЕНТІВ ЕНЕРГЕТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Гриб О.Г., д.т.н., проф., Довгалоук О.М., к.т.н., доц., Блощенко Т.В., інженер
Харківська національна академія міського господарства

Фундаментальною основою якісних перетворень, що відбуваються у світі, є завершення епохи індустріального виробництва, індустріальної цивілізації й формування сучасного глобального середовища з принципово новою господарчою системою, у якій вирішальним чинником виробництва є знання.

Особливої актуальності набуває підготовка спеціалістів з різних галузей виробництва, орієнтованих на експлуатацію виробів науково-технічного прогресу.

Однією зі складових підготовки майбутніх фахівців є формування у них

відповідних професійних умінь засобами проведення практичних та лабораторних робіт, присвячених знайомству з особливостями конструкції, принципами роботи й особливостями експлуатації сучасних науково-технічних виробів. Вони дозволяють розширити та закріпити теоретичні знання, отримані студентами на лекціях. Це, в свою чергу, потребує внесення змін і підходів до оцінювання навчальних результатів студентів. Оцінювання має ґрунтуватися на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень студента, а не ступеня його невдач.

Визначення рівня навчальних досягнень студента є особливо важливим з огляду на те, що навчальна діяльність у кінцевому підсумку повинна не просто дати людині суму знань, умінь та навичок, а сформувати її компетентність як загальну здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню. Отже, поняття компетентності не зводиться тільки до знань і навичок, а належить до сфери складних умінь і якостей особистості.

Таким чином, необхідно більше уваги приділяти розвитку практичних навичок, для цього критерії оцінки якості підготовки повинні враховувати ступінь кількісного засвоєння матеріалу, розвитку практичних навичок. Для цього необхідно розробити більш детальні критерії, що враховують всі компоненти формування знань фахівців.

Проблемам розробки критеріїв оцінки професійної підготовки майбутніх інженерів присвячені дослідження Зварича І., Зельмана М., Мунтяна Т. та багатьох інших учених [1-6], які розглядали теоретичні знання й практичні навички в цілому, тобто можливість підготовки фахівців з використанням традиційної системи оцінювання.

У той же час, для студентів енергетичних спеціальностей важливим є якісне, а не тільки кількісне формування практичних навичок роботи. Отже у критерії оцінки якості підготовки інженерів-електриків слід враховувати цей фактор.

Однією з особливостей підготовки студентів енергетичних спеціальностей є наявність у навчальних планах лабораторного практикуму, який триває з першого до останнього семестру. У такий спосіб практичні навички майбутніх інженерів постійно вдосконалюються під час навчання.

Основна частина лабораторних робіт виконується після вивчення відповідного навчального матеріалу на етапі закріплення та узагальнення знань і вмінь студентів або під час тематичного обліку. За результатами виконання цих робіт усі студенти, що їх виконували, мають бути оцінені. Ці оцінки вважаються поточними. За результатами всіх лабораторних робіт виставляється підсумкова оцінка як тематична. Якщо практикум поділяється на декілька змістових модулів (ЗМ), то до залікової відомості виставляються підсумкові (тематичні) оцінки з кожного ЗМ.

Рівні складності лабораторних робіт можуть задаватися:

- через зміст та кількість додаткових завдань і запитань відповідно до теми роботи;
- через різний рівень самостійності виконання роботи (при постійній допомозі викладача, виконання за зразком, докладною або скороченою інструкцією, без інструкції);

- організацією нестандартних ситуацій (формулювання студентом мети роботи, складання ним особистого плану роботи, обґрунтування його, визначення приладів та матеріалів, потрібних для її виконання, самостійне виконання роботи та оцінка її результатів).

До безпосередніх критеріїв оцінки лабораторних робіт слід віднести: вміння студентів застосовувати на практиці набуті під час лекцій та практичних робіт знання, вміння та навички; вміння складати програму діяльності для досягнення мети; наявність критичного, логічного і поступального мислення при визначенні змісту, програми діяльності, оцінці результатів; вміння самостійно добирати набір засобів для реалізації програми діяльності; глибина розуміння змісту опрацьованих знань та міцність їх засвоєння; сформованість навчальних умінь; вміння оформити та презентувати результати своєї роботи.

При оцінюванні практичних знань та вмінь студентів доцільно використовувати характеристики рівнів оволодіння цими уміньми, приклад яких подано у табл. 1.

Таблиця 1 - Характеристика рівня володіння практичними вміннями та навичками

Рівень навчальних досягнень	% набраних балів	Оцінка за шкалою ECTS	Національна оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
I. початковий	0 - 24	F	Незадовільно	Студент демонструє уміння користуватися окремими приладами, може скласти схему досліду лише з допомогою викладача, виконує частину роботи, в ході якої допущені суттєві помилки, дотримується правил техніки безпеки.
	25 - 50	FX		
II. середній	51 - 60	E	Задовільно	Студент виконує роботу за зразком (інструкцією) або з допомогою викладача, результат роботи студента дає можливість одержати правильні висновки або їх частину, під час виконання роботи допущені помилки.
	61 - 70	D		
III. достатній	71 - 80	C	Добре	Студент самостійно монтує необхідне обладнання, виконує роботу в повному обсязі з дотриманням необхідної послідовності проведення дослідів та вимірювань. У звіті правильно й акуратно виконує записи, таблиці, схеми, графіки, розрахунки, самостійно робить висновок.
	81 - 90	B		
IV. високий	91-100	A	Відмінно	Студент виконує всі вимоги, передбачені для достатнього рівня, виконує роботу за самостійно складеним планом, робить аналіз результатів, розраховує похибки (якщо потребує завдання). Більш високим рівнем вважається виконання роботи за самостійно складеним оригінальним планом або установкою, їх обґрунтування.

Таким чином, запропоновано підхід до оцінки лабораторного практикуму студентів енергетичних спеціальностей, що враховує особливості підготовки студентів.

Розроблений критерій надалі може бути використаний для підвищення якості підготовки студентів енергетичних спеціальностей.

Література

1. Зварич І. Педагогічна майстерність у процесі оцінювання знань студентів США / Рідна школа. - 2008. - № 6. - С. 76-79.
2. Зельман М. Національне оцінювання навчальних досягнень учнів (досвід США) / Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті. - 2008. - № 9. - С. 24-29.
3. Мунтян Т. Моніторинг якості освіти: види та напрями / Директор школи. - 2008. - № 40. - С. 8-10.
4. Лазарєв М.І. Теоретичні і методичні засади моделювання змісту загальноінженерних дисциплін для технологій навчання студентів: Дис. докт. пед. наук: 13.00.04 - Харків, 2004. - 497 с.
5. Манько В.М. Теоретичні та методичні основи ступеневого навчання майбутніх інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва: Автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.04 / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. - Тернопіль, 2005. - 40 с.
6. Савченко І. Теорія і практика професійно-технічної освіти в контексті інтеграції України в європейський освітній простір / Професійно-технічна освіта. - 2008. - № 2. - С. 52-53.

SINSYS –ПРИЛОЖЕНИЕ ДЛЯ КОМПЬЮТЕРНОГО ОСВОЕНИЯ СТУДЕНТАМИ ТЕХНИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН

С.М.Есаулов, к.т.н., О.С. Браславец, Е.С. Костина

Харьковская национальная академия городского хозяйства

При изучении фундаментальных дисциплин в высшей школе применение персональных компьютеров (ПК) со специальными программными продуктами стало замечательной характеристикой нашего времени. Поэтому обучение студентов умению решать прикладные задачи с помощью компьютерных программ относится к важнейшей задаче высшей школы.

Компьютер, как надежный и многофункциональный инструмент уже используется при выполнении расчетов, моделировании объектов, виртуальных экспериментов, практических задач в графических редакторах и многих других вопросов. В этой связи технические специальности относятся к сфере наиболее эффективного использования программных средств, а нынешнего инженера уже невозможно представить без такого помощника, как бытовой компьютер.

Тесную взаимосвязь дисциплин, изучаемых в высшей школе, студент обнаруживает только при решении конкретных задач, стоящих перед ним, например, при курсовом и дипломном проектировании. Применение индивидуальной подготовки и кругозора, особенно очевидно при проектировании сложных автоматизированных технологических объектов (ТО) и различного электромеханического оборудования.

Почти всегда специфические условия эксплуатации и промышленных, и бытовых технических средств, требуют индивидуального подхода при их син-